

Poctu hejtmana letos obdrželo pět osobností Libereckého kraje

31. 10. 2007 00:00

[id:5777|autor:Mgr. Langer Jiří|email:jiri.langer@kraj-lbc.info|telefon:485 226 302|mobil:|aktualizace:]

Pět významných osobností Libereckého kraje převzalo včera při oslavě 89. výročí vzniku samostatného československého státu poctu hejtmana Petra Skokana. Slavnostního předání se zúčastnil náměstek hejtmana Antonín Schäfer, a radní Hana Králíčková a Vít Příkaský. Na slavnostním večeru vystoupí Dechový symfonický orchestr ZUŠ Liberec vedený dirigentem Grazianem Sanvito.

Po loňských lauréatech architektovi horského hotelu Ještěd Karlu Hubáček, sbormistrovi dětského sboru Severáček Petru Pálkovi in memoriam a týmu neurochirurgů liberecké krajské nemocnice vedený primářem Petrem Suchomelem cenu letos obdržela jako jediná žena režisérka a scénáristka dětských filmů Věra Plívová – Šimková z Chuchelny na Semilsku. Druhým oceněným se stali prorektor Technické univerzity v Liberci Oldřich Jirsák, literární vědec, kritik a publicista Jiří Janáček, horolezec Josef Rakoncaj, a Jan Křivánek, opora Českolipského Kruhu přátel hudby.

„Myšlenka oceňovat lidi, kteří se zapsali do dějin regionu, vznikla vloni při přípravě knihy věnované výrazným tvářím kraje,“ řekl mimo jiné hejtmán s tím, že knihu věnovanou nejvýznamnějším osobnostem regionu představil kraj minulý měsíc na Krajských dnech v Turnově.

Do knihy Libereckým krajem – Osobnosti se vešlo 52 výrazných tváří Libereckého kraje, až na výjimky lidi, kteří již nejsou mezi námi. Tyto hejtmanské pocty tak mají za cíl ocenit každoročně zajímavé současníky.

"Jsou to právě oni, kteří posouvají náš svět kupředu a píší kapitoly novodobých dějin," doplnil.

Vyznamenané osobnostem Petr Skokan věnoval ještě hejtmanský dukát – pamětní minci, kterou v omezené sérii vyrobila Česká mincovna v Jablonci nad Nisou.

Proslov hejtmana na slavnostním večeru ke státnímu svátku na počest 89. výročí vzniku samostatného československého státu Dokument přednesený na slavnostním večeru v Severočeském muzeu v Liberci

(30. října 2007)

Vážení hosté, dámy a pánové,

děkuji Lukáši Horáčkovi za uvedení dnešního večera a vám děkuji, že jste přijali pozvání na tento slavnostní večer – lepe řečeno podvečer – věnovaný jednomu z nejvýznamnějších státních svátků naší země. Oslavou 28. října si v historických prostorách zdejšího muzea už několik let každoročně připomínáme události roku 1918, kdy se rozpadla rakousko-uherská monarchie a na mapách světa se poprvé objevila samostatná Československá republika. Podzim před devětaosmdesáti lety tak pro naši zem neznamenal pouze konec první světové války, ale především počátek zcela nového státního zřízení založeném na principech svobody a demokracie.

S první republikou byla od samého počátku neodmyslitelně spojena osobnost T. G. Masaryka. Koncem roku 1914 odešel do emigrace, aby organizoval odboj proti Rakousku – Uhersku a u spojenců prosazoval myšlenku samostatného československého státu. Jakmile 27. října 1918 odeslal rakousko-uherský ministr zahraničí Julius Andrássy Spojeným státům nótu, v níž jeho vláda přislíbila i uznání práv Čechoslováků, nadešel ten dlouho očekávaný čas a na pražském Václavském náměstí byla již na druhý den vyhlášena československá samostatnost.

Nyní mi dovoluji, abych vám odcitoval několik řádků z knihy Karla Čapka „Hovory s T. G. Masarykem.“ Při jejich poslechu vás možná napadne, že historie v sobě skrývá nespočet myšlenkových paralel.

„Krise demokracie? – prosím vás, co dnes není v krizi? Žijeme v době přechodní. Jak víte, Švehla říkal, že válka dosud trvá, i když se nestřílí. Jsme všechny státy i národy v těžkém přerodu, těžko žádat hned dílo dokonalé a na věky. To neznamená, že by naše demokracie, vůbec naše řády, nemohly být lepší, než jsou. Demokracie má své chyby, protože občané mají své chyby. Jaký pán, takový krám.

Podívejte se na nás. Neměli jsme po staletí své vlastní dynastie, neměli jsme – až na nepatrné výjimky – národně uvědomělé šlechty, neměli jsme svých boháčů a velkých pánů – jsme svou historií i náturou určení pro demokracii. Kulturně náležíme k evropskému západu. Zase odkaz na osvícený demokratizmus. Jsme národ tělem i duší demokratický. Má-li naše demokracie své nedostatky, musíme překonávat ty nedostatky, ale ne překonávat demokracii,“ vysvětloval první československý prezident před více než půl stoletím Karlu Čapkoví, když spolu diskutovali o demokracii mladého československého státu. V období mezi dvěma světovými válkami neměla ani první republika na růžích ustláno. V Evropě to vřelo a fašisté už pokukovali po moci, což se zákonitě odráželo i na politické situaci nového státu.

Naše novodobá demokracie, pro kterou jsme se po mnohaleté diktatuře rozhodli v roce 1989, je také ještě hodně „mladá“. Ani o ní nemůžeme tvrdit, že by byla zcela bezchybná, protože i my, občané této země, chybujeme. Ale měli bychom mít na paměti, že nedostatky musíme překonat, protože svou náturou jsme demokraté.

Vážené dámy, vážení pánové,

z úryvku, který jsem si pro tento večer nevybral náhodou, vyplývá ještě jedno velice důležité Masarykovo poselství: Jsme to my lidé, kdo utváří společnost a rozhoduje o světě, v němž prožíváme své každodenní radosti i starosti. Važme si proto především osobností, které posouvají náš svět kupředu a snaží se, aby se nám u nás doma lépe žilo.

Dnešní večer je proto jedinečnou příležitostí, abych stejně jako vloni veřejně poděkoval několika našim současníkům, kterých si vysoce vážím a nejenom já je považuji za významné a výrazné osobnosti Libereckého kraje.

Uctění památky Vojtěcha Ron

Tradičním hostem a zároveň účinkujícím, který se každoročně podílel na programu našeho slavnostního večera pořádaném u příležitosti oslavy 28. října, byl herec Šaldova divadla Vojtěch Ron. Pozvání přijal i letos. „*Počítal jsem s tím a už jsem si připravil úryvek, který vám tam chci letos přednést,*“ ubezpečil nás. Před několika dny jsme se však dozvěděli smutnou zprávu. Významný liberecký herec a neúnavný badatel zabývající se dějinami divadelnictví mezi nás už nikdy nepřijde. Minutou ticha uctěme prosím jeho památku. Pane Rone, zdravíme vás a děkujeme za všechny postavy, které jste pro nás vytvořil i za badatelské poznání, o které jste se s námi podělil.

Milí hosté,

je tomu přesně třiatřicet dnů, co jsme v turnovském muzeu pokřtili novou publikaci Libereckého kraje věnovanou jeho osobnostem. Lidem, kteří se v průběhu staletí nesmazatelně vepsali do dějin zdejšího kraje. Do publikace se však vešlo pouze 52 jmen a převážná většina jejich nositelů jsou osobnosti, které již nejsou mezi námi. Byla to však právě tato kniha, jejíž příprava mne již vloni inspirovala, abychom nezapomínali ani na naše významné a zajímavé současníky. Vždyť to jsou právě oni, kteří svými skutky posouvají náš svět kupředu a píší nové a nové kapitoly novodobých dějin.

Je mi proto velkou ctí navázat na loňský první ročník udělování Poct <?xml:namespace prefix = st1 />hejtmana Libereckého kraje. Dovolte mi proto, abych opět přistoupil k veřejnému poděkování nominovaným osobnostem pro rok 2007. Jako výraz naší úcty obdrží kromě pocty a nové knihy Libereckým krajem – Osobnosti také hejtmanský dukát. Pamětní minci v omezené sérii vyrobila Česká mincovna a k jejím držitelům náleží kromě prezidenta Václava Klause laureáti Pocty hejtmana za rok 2006.

Pocta č. 1 – Věra Plíková-Šimková

První, komu bych dnes velice rád předal Poctu hejtmana Libereckého kraje spolu s mincí pro štěstí, je česká královna dětského filmu – **Věra Plíková-Šimková**. Na prstech jedné ruky lze totiž spočítat české režiséry hraných filmů, kteří se po celý život věnovali tvorbě pro nejmladší diváky a svými filmy šířili po celém světě dobré jméno české kinematografie.

Věře Plíkové – Šimkové se to podařilo. O to víc mne těší, že tato charismatická žena, která je rovněž autorkou řady filmových námětů a scénářů, pochází z našeho kraje. O to víc si ji vážím, že do celuloidových pásů promítla také svoji lásku ke zdejšímu kraji, k jeho horám, Českému ráji a k lidem, s nimiž tady od malička žije.

Věra Plívová – Šimková nikdy netoužila po světlech velkoměsta. V Chuchelně jsou na slavnou režisérku pyšní a mnozí ještě pamatují dobu, kdy pod jejím vedením hráli amatérské divadlo.

Svůj první velký film natočila v roce 1955. Od té doby zrežírovala více jak 20 filmů. U některých je také autorkou námětu i scénáře a valná většina se těší dlouholeté divácké oblibě. Vždyť, kdo by neznal přísnou tetu Apolenku, jak s vařečkou v ruce pronásleduje po kolejích svého neposlušného synovce Tomáše. A co teprve scéna s dobráckým strýčkem Václavem bušícím do pohovky, zatímco Tomáš pro tetu Apolenku simuluje řev spravedlivě trestaného nezbedníka. Film PÁNI KLUCI je českou parafrází slavného románu Marka Twaina a na tento půvabný snímek plný humoru a dobrodružství z roku 1975 se s chutí pokaždé rádi podíváme. Nejprve jako děti, potom jako rodiče či prarodiče. Určitě řada z vás zná i o něco starší snímek Lišáci, Myšáci a Šibeničák anebo hudební komedii Přijela k nám pouť. Vánoční svátky jsou pro milovníky dětských příběhů už několik let zase spojeny s filmovým příběhem Krakonoš a lyžníci, kde si jednu z titulních rolí zahrály zasněžené vrcholky Krkonoš.

Škoda, že paní režisérce nemohu za její krásné filmy poděkovat osobně. Její zdravotní stav nedovolil, aby mezi nás dnes přišla. Prosím proto její dceru Kateřinu Prišćákovou, aby ocenění pro svou maminku převzala. Stejně tak prosím moji milou kolegyni radní – Hanu Králíčkovou, aby mi s předáním pomohla, neboť to byla právě ona, kdo paní režisérku na Poctu hejtmana nominoval.

Pocta č. 2 – Oldřich Jirsák

Řecká předpona "nano" označuje miliardtinu původní velikosti. Od ní je také odvozen výraz nanotechnologie. Poprvé se tento výraz začal používat v 80. letech ve Spojených státech amerických pro veškeré technologie, které pracují s komponentami o rozměrech molekul, či dokonce atomů. V nanotechnologiích tak vědci už více jak dvacet let vidí velkou budoucnost a romanopisci nám barvitě popisují své představy o nanobotech.

Vážené dámy, vážení pánové,

další, komu bych dnes velice rád předal Poctu hejtmana je proto vědec, který s předponou nano spojil náš kraj – profesor **Oldřich Jirsák, prorektor Technické university Liberec.**

Právě díky **profesorovi Oldřichu Jirsákovi, který letos oslavil významné životní jubileum**, předběhli čeští vědci v oblasti nanotechnologií nejenom Američany ale celý svět. Právě díky němu je sídelní město našeho kraje – město Liberec – od roku 2004 opět spojováno s významným technickým vynálezem na výrobu netkané textilie. Před lety se Liberec proslavil tryskovým stavem a dnes je to Nanospider na výrobu materiálu z nanovláken. Toto unikátní zařízení vyvinul na půdě liberecké university vědecký tým pod vedením profesora Jirsáka, který vloni na podzim získal za vývoj Nanospideru Cenu invence udělovanou společností Škoda Auto v rámci prestižní soutěže Česká hlava. Jen tak pro představu, průměr nanovláken je výrazně menší než vlnová délka světla. Jednotlivá vlákna tedy nejsou vidět ani pod optickým mikroskopem. Jak v jednom ze svých rozhovorů uvedl na adresu nanovláken profesor Jirsák – „Nanovlákná, stejně jako obecně nanomateriály, představují prostě nový typ hmoty. Všechny projevy té hmoty jsou jiné, než u materiálů známých rozměrů. A z těch všech jiných vlastností vyplývají také možnosti použití a účinky takové hmoty." Velice šťastné pro uvedení objevu do praxe pak bylo navázání spolupráce mezi universitou a firmou Elmarco, která stroj také vyrobila a uvedla do provozu a s vědeckým týmem profesora Jirsáka intenzivně dál spolupracuje na vývoji a výrobě netkaných textilií se zcela specifickými vlastnostmi. Hejtman Petr Skokan asi nikdy

nezapomene na překvapený výraz Američanů, když před nimi rozevřel propagační materiál s ústřížkem tkaniny z nanovláken. Byl pyšný, že desky s materiálem budoucnosti otevírá Američanům hejtman jednoho malého kraje z jedné malé země, uprostřed starého kontinentu.

Vážený pane profesore,

dovolte mi, abych vám ještě jednou poděkoval a spolu se svým kolegou, radním Vítem Příkaským, do jehož krajské gesce spadají i inovační technologie, popřál hodně slavných patentů, vynálezů a inovací.

Pocta č. 3 – Jiří Janáček

Vážené dámy, vážení pánové,

velice si vážím toho, že pozvání na dnešní večer přijala také osobnost, kterou na ocenění nominoval pan náměstek Antonín Schäfer, pověřený vedením resortu kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Jde o osobnost, která v letošním roce oslavila úctyhodné životní jubileum a právě u příležitosti tohoto jubilea s osmičkou na začátku, bychom chtěli s panem náměstkem Schäferem Poctu hejtmána předat **Jiřímu Janáčkoví**.

Pan Jiří Janáček se stejně jako hejtman Petr Skokan narodil na jihu Čech, pravda bylo to o nějaký pátek dřív. Z jeho Curriculum Vitae je zřejmé, že ale ani on se Jihočechem nikdy nestal. Po absolvování Karlovy univerzity, kde vystudoval obor český jazyk a filozofie, se natrvalo usadil na drsném leč krásném severu. Nejprve působil jako středoškolský učitel ve Varnsdorfu a později v Liberci. Krátce pracoval v Severočeském nakladatelství. Až do roku **2003** se externě věnoval také vysokoškolským studentům na Katedře českého jazyka a literatury na pedagogické fakultě Technické university v Liberci. Je členem Syndikátu novinářů ČR a teatrologické společnosti v Praze. Přispívá do regionálního, celostátního a odborného tisku. Jeho zvukové příspěvky znají i posluchači rozhlasové stanice Svobodná Evropa.

Literární vědec, kritik a publicista Jiří Janáček zasvětil svůj život krásné literatuře, divadlu a historii. Již řadu let se tak kromě psaní divadelních recenzí věnuje dějinám literatury 19. století a dějinám naší regionální literatury. Na svém kontě má řadu publikací: Literatura pro děti a mládež, Fotografie Ladislava Postupy, Amatérští loutkáři v Liberci 1918–1938, Zamyšlení nad osudovým setkáním F. X. Šaldy s Evou Jurčinovou, Jaroslav Průcha – učitel a spisovatel, či Devět fejetónů o Karolíně Světlé. Z jeho odborných studií bychom rádi připomněli Divadlo v čase nepohody, Výspa porozumění, Opomíjený Josef Kuffner, fejetonista a divadelní kritik 19. století či Poslední léta Karolíny Světlé a Josefa Zeyera.

Vážený pane Janáčku,

dovolte nám, abychom vám s panem Schäferem dodatečně popřáli hodně štěstí, zdraví a vitality a předali vám naše ocenění za vaši pedagogickou, publicistickou i vědeckou činnost.

Pocta č. 4 – Josef Rakoncaj

Kdybych měl na hlavě kloubouk, smekl bych, abych notoricky známým gestem vyjádřil obdiv k dalšímu nominovanému – horolezci **Josefu Rakoncajovi**.

Slavného horolezce z Turnova na udělení Pocty nominoval radní Jaroslav Krutský.

Josef Rakoncaj je jediný český horolezec, který se může pochlubit dvojnásobným zdoláním K 2, druhé nejvyšší hory světa. V 80. letech, kdy oba slavné výstupy provedl, si jeho jméno cvrlikali i vrabci na střeše. Nikdy se přitom netajil tím, že jeho vztah k horolezectví se zrodil v Libereckém kraji. „Někdy od šedesátého roku jsem bydlel v Turnově, a to byla šance pro nás, klukovskou partu, chodit do Skalního města a koukat se na horolezce. Nakonec jsem zbyl sám..." Lákadlem pro vyznavače atraktivního, ale fyzicky i psychicky náročného sportu byly a jsou Himálaje. V prostředí velehor a fantastických lidských výkonů vždy platilo, že udělat novou cestu je samozřejmě mnohem náročnější a cennější, než opakovat výstup, který už někdo předtím „prošlápl". Josef Rakoncaj má v tomto směru na svém kontě hned několik prvovýstupů, z toho tři na osmitisícovky, odkud se díval na svět pod sebou z oslnivé horské výšky, která pro většinu z nás ostatních smrtelníků zůstává jen nedosažitelným snem.

Pouhé tři roky pak dělí od sebe dva úspěšné pokusy o zdolání K2, hory vysoké 8611 metrů. „Oba výstupy jsem dělal bez kyslíku, což je samozřejmě daleko náročnější, ale nesnižuje to váš výkon. Ta první cesta – v roce 1983 – byla vedena severním pilířem z Číny. Už samotný pobyt v této části světa byl nezapomenutelným zážitkem. Vždyť jsme byli vlastně druzí, kteří byli do té oblasti vůbec připuštěni. Opakovali jsme japonskou cestu. Celá expedice trvala čtyři měsíce, což je dnes pro horolezce takřka nepředstavitelné. Druhá cesta – v roce 1986 byla jiná. Lezli jsme s pěti kamarády, výstup proběhl z pákistánské strany. Během čtyř dnů samotného výstupu jsme byli nahoře i dole," vzpomínal v jednom z rozhovorů pan Rakoncaj.

Rád bych však uvedl ještě jednu jeho citaci: „**Pro horolezectví jsem vždycky udělal všechno, ale nikdy jsem ho nestavěl na první místo, jako jediný smysl života – tím pro mne byla, je a bude moje rodina a všechno, co s ní souvisí.**“

K těmto upřímným slovům od drsného horala z turnovských pískovcových skal není co dodat, a proto mi pane Rakoncaji dovoluji, abychom Vám společně radní Hanou Králíčkovou předali Poctu hejtmana Libereckého kraje.

Pocta č. 5 – Jan Křivánek

Dámy a pánové,

poslední osobností, které bych chtěl dnes udělit Poctu hejtmana je **Jan Křivánek**. (Pauza – fanfára)

Bohužel k této poctě jsme museli připsat i dvě smutná slova – in memoriam. Doufám proto, že tahle fanfára, která v podání dechového symfonického orchestru Základní umělecké školy v Liberci zazněla během večera na počest všech oceněných, dolétla až k nebeským branám.

Jan Křivánek, který letos ve svých šestapadesáti letech podlehl vážné nemoci, nebyl muž velkých gest ani slov. Ale více než 20 let byl oporou českolipského Kruhu přátel hudby, jehož hlavním smyslem byla a je popularizace vážné hudby na regionální úrovni. Hudební doprovod dnešního večera by si

proto pan Křivánek určitě vychutnal a ocenil by i výkony mladých interpretů. Ačkoliv sám nikdy na žádný hudební nástroj nehrál, po svém tatínkovi podědil lásku k hudbě.

Díky jeho neúnavnému nadšení se uskutečnily desítky vysoce hodnocených instrumentálních i vokálních koncertů. Jeho osobitý šarm a znalosti byly bezesporu hlavním klíčem k tomu, proč jeho pozvání do Jiráskova divadla přijala řada významných umělců a interpretů komorní hudby, s nimiž byl v osobním kontaktu. Dával však příležitost i mladým začínajícím umělcům a v tomto směru mívával velice šťastnou ruku. Mnozí z nich dnes sklízí slávu ve velkých koncertních sálech. V České Lípě se proto velmi brzy rozrostlo publikum, pro které pan Křivánek řadu let koncerty organizoval. Není divu, že na konci druhého tisíciletí byl českolipský kruh přátel hudby ze 180 kruhů v republice vyhodnocen jako nejlepší. Kromě toho pracoval také ve vedení nadace Českého hudebního fondu, která se na celostátní úrovni systematicky věnuje podpoře české hudební kultury.

„Jeho činnost bude obtížné nahradit. Všem, kdo ho znali, bude dlouho chybět i jeho jemné a přátelské jednání,“ uvedl před několika týdny na zahajovacím koncertě mezinárodního festivalu Lípa Musica Martin Prokeš, který se netají, že právě díky panu Křivánkovi získal českolipský hudební festival výborné posluchačské zázemí.

Dámy a pánové,

dovolte mi, abych spolu s panem náměstkem Antonínem Schäferem Poctu hejtmana udělenou in memoriam Janu Křivánkovi předal osobě jemu nejmilejší, jeho paní Martině Křivánkové.

([menší rozlišení](#))

([menší rozlišení](#))

([menší rozlišení](#))

([menší rozlišení](#))

([menší rozlišení](#))

([menší rozlišení](#))

(menší rozlišení)

(menší rozlišení)

-

(menší rozlišení)

(menší rozlišení)

(menší rozlišení)

(menší rozlišení)

(menší rozlišení)

(menší rozlišení)